

Verksamhetsuppföljning av Stockholms äldreboende AB

Bakgrund

Norrmalms stadsdelsförvaltning arbetar med avtalsuppföljning i syfte att kontinuerligt och långsiktigt säkra kvaliteten inom äldreomsorgen så att den äldre upplever trygghet med de insatser som ges. För att säkra kvaliteten på vård- och omsorgsboenden följer stadsdelsnämnden upp egen regi på samma sätt som de verksamheter som drivs på entreprenad, dvs. med kvalitetsuppföljning, avvikelserapportering samt platsbesök.

Uppföljningsarbetet sker både på individ- och verksamhetsnivå.

Stockholms äldreboende AB

Stockholms äldreboende AB driver på entreprenad två vård- och omsorgsboenden på Norrmalm i Stockholms stad; Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende sedan den 15 september 2008 och Riddargårdens vård- och omsorgsboende sedan 1 november 2009.

Sabbatsbergsbyn har 106 lägenheter fördelade på tre hus; Adolf Fredrik-, Johannes- och Klockhuset. Lägenheterna är grupperade i 11 avdelningar, varav nio med inriktning på demenssjukdom och två med somatisk inriktning. Inom Klockhuset finns också en dagverksamhet för äldre som har en diagnostiserad demenssjukdom och som bor i ordinärt boende.

Riddargården har 45 lägenheter fördelade på fem våningar. Boendet erbjuder även parboende. Två lägenheter på varje våning är tvårums lägenheter. Fyra våningar har demensinriktning och en våning har somatisk inriktning. Alla lägenheter har balkong och kök.

Metod och genomförande

Vid verksamhetsuppföljningen tillämpas aktuell lagstiftning: socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, äldreförvaltningens stadsgemensamma mall för uppföljning av avtal samt, vid entreprenaduppföljning, avtalet med dess mervärden.

Uppföljningsbesöken på Sabbatsbergsbyn och Riddargården genomfördes under tre dagar, den 6, 7 och 8 september 2016 av verksamhetscontroller Ida Öhman Pils, biträdande avdelningschef Linus Olsson samt av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Sara Evefjord, och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) Linnea Svanström Leistedt. Under dessa tre dagar intervjuade förvaltningen verksamhetschefer, omvårdnadspersonal, sjuksköterskor, sjukgymnaster och arbetsterapeuter för respektive vård- och omsorgsboende. Vid uppföljningen granskades även styrdokument och skriftliga rutiner.

I verksamhetsuppföljningen redovisas delar av vad som har framkommit i samband med uppföljningarna på individnivå. Metoder för individuppföljningarna är observation, hembesök, intervjuer med de äldre och anhöriga samt granskning av dokumentation.

Lednings- och ansvarsfrågor

Ett gott samarbete mellan ledningen för Stockholms äldreboende och förvaltningen är en viktig förutsättning för hur verksamheten lyckas med sitt uppdrag att erbjuda vård och omsorg med hög kvalitet. Verksamheterna och staden är skyldiga att hålla varandra informerade om viktiga händelser och förändringar som kan påverka förutsättningarna för parternas åtaganden och ansvar. Förutom regelbundna samverkansmöten hålls löpande kontakter via telefon och e-post.

Både Sabbatsbergsbyn och Riddargården tycker att samarbetet med förvaltningen fungerar bra. Båda parter har utsett kontaktpersoner på ledningsnivå. Verksamheterna har en önskan om gemensamma möten med förvaltningen och övriga boenden inom stadsdelen för samverkan och informationsöverföring.

Förvaltningen ansvarar för att verksamheterna har en godtagbar säkerhetsnivå beträffande brandlarm. Brandövning sker på boendena varje år. Det finns brandombud på varje avdelning och de genomför kontroller en gång i månaden. Samtlig personal går brandutbildning och ombuden ser till att ny personal får information om brandsäkerhet även i väntan på utbildning.

Förvaltningen har det övergripande ansvaret för systemet med trygghetslarm på boendet och verksamheterna ska enligt överenskomna rutiner omgående meddela beställaren eller dess ombud om

larmet inte fungerar som det ska. Rutiner finns för att larmanrop besvaras och åtgärdas dygnet runt.

Stockholms äldreboende ansvarar för att offentlighets- och sekretesslagen följs. Under introduktionsdagarna informeras all nyanställd personal om offentlighets- och sekretesslagens innebörd och tillämpning. Samtliga nyanställda skriver under en blankett om att de förstått och tagit del av informationen. Verksamheternas medarbetare omfattas i huvudsak av den meddelarfrihet som råder för offentligt anställda. Information om meddelarfrihet ges i samband med introduktion av nyanställda och på arbetsplatsträffarna.

Ledningen för respektive vård- och omsorgsboende har ansvar för att systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs. Fysisk arbetsmiljöromd med riskinventering och handlingsplan genomförs årligen. Det finns en arbetsmiljögrupp i verksamheten, som träffas fyra gånger per år. Resultatet av medarbetarenkäten tas upp på arbetsplatsträffarna. Verksamheten arbetar sedan med utvalda frågor i resultatet. Utvecklingsområden översätts till mål i verksamhetsplanen. Exempelvis arbetar Sabbatsbergsbyn i dagsläget med frågor kring hot och våld. Medarbetarna är delaktiga i revidering och komplettering av enkäten. Arbetsmiljöarbetet är en stående punkt på arbetsplatsträffarna. Ledningen uppger att samarbetet med de fackliga organisationerna fungerar bra.

Verksamhetsidén är att ge den äldre en äldreomsorg med hög kvalitet där den äldre så långt det är möjligt ska få vara den hen är. Fokus är också att relationer skall odlas. Värdegrunden är ett centralt begrepp i verksamheten och den har hög prioritet. Värdegrundsarbetet hålls samman av ledningsgruppen och 20 värdegrundscoacher. Värdegrundscoachernas roll har förtydligats och ledningen har krav på att medarbetarna ska följa värdegrunden och de utarbetade rutinerna. Värdeorden är ett naturligt inslag i det dagliga arbetet och begreppen används i inflyttningssamtal och i genomförandeplaner. Både Sabbatsbergsbyn och Riddargården arbetar aktivt efter de fyra värdeorden: **Gott bemötande** (med respekt för privatliv och personlig integritet), **självbestämmande**, **trygghet** samt **meningsfullhet** (och sammanhang).

Andra kvalitetsfaktorer som verksamheterna arbetar med är individuella åtgärdsplaner, fallförebyggande arbete,

patientsäkerhetsenkäter, BPSD-register (beteendemässiga och psykiska symptom vid demenssjukdom), kvalitetsråd och avvikelshanering. Teamarbetet har också en central roll i organisering där omvårdnadspersonal, HSL-personal, chefer och kvalitetssamordnare träffas i ett kvalitetsråd. Vidare arbetar ledningen med Socialstyrelsens brukarenkät där utvecklingsbehov görs om till mål i verksamhetsplanen och där förvaltningens uppföljningar ses som en möjlighet till ytterligare utveckling av kvalitén på boendena.

Ekonomi och administration

Staden ska ha insyn i verksamheternas ekonomiska ställning. Förvaltningen har hämtat uppgifter från årsredovisningen för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31. Företaget har kontrollerats genom Upplysningscentralen (UC). Stockholms äldreboende visar tillfredsställande resultat vid samtliga kontroller.

Verksamheterna har rutiner för reglering av ersättning gentemot beställaren samt för avrapportering av förändrat omsorgsbehov. Rapportering av avvikelser görs dels genom faktureringen och dels i Paraplysystemet.

Social omsorg

Ledning och organisation

Ledningsgruppen för Stockholms äldreboende består av VD, administrativ chef, verksamhetschefer, enhetschefer och kvalitetsutvecklare. Sabbatsbergsbyn leds av en verksamhetschef och två enhetschefer. Riddargården leds av en verksamhetschef och en enhetschef. Inom båda verksamheterna har varje våningsplan också en teamledare för omvårdnadspersonalen. Teamledarna har inget arbetsledande ansvar.

Bemanning

Sabbatsbergsbyn och Riddargården ska vara bemannade dygnet runt årets alla dagar med sådan personalstyrka att den äldre alltid får sitt behov av vård och omsorg tillgodosett.

Sabbatsbergsbyns avdelningar, som rymmer åtta äldre, bemannas med 2,5 personal dagtid på vardagar och med 2 personal dagtid på helgerna. Kvällsid är det 2 personal. Avdelningarna som rymmer elva äldre bemannas med 3,5 personal dagtid på vardagar och med 3 personal dagtid på helgerna. Kvällstid är det 2 personal. På Adolf Fredrikshuset bor 16 äldre och nattetid arbetar där 2

personal. På Johanneshuset bor 24 äldre och där arbetar 2,1 personal på natten. Klockhuset, där det bor totalt 66 personer, bemannas nattetid med 4,5 personal.

Verksamheten har också resurspersoner som arbetar med omvårdnad och aktiviteter där det finns behov. Dessa är 5 personal dagtid vardagar och 4 personal dagtid helger. Kvällstid är de 0,6 resurspersonal.

Riddargårdens avdelningar som rymmer nio äldre vardera bemannas med 3 personal på dagen och med 2 personal på kvällen. Nattetid bemannas Riddargården med totalt 4 personal.

Information om vilka som arbetar under dygnet finns väl synligt på respektive avdelningar inom båda verksamheterna. Sabbatsbergsbyns och Riddargården uppföljer kraven på bemanning enligt avtalet.

Totalt antal vårdbiträden/undersköterskor omräknat till heltid dag/kväll är 76,4 och nattetid 18,3 på Sabbatsbergsbyn. Totalt antal vårdbiträden/undersköterskor omräknat till heltid dag/kväll är 30,27 och nattetid 8,00 på Riddargården.

27 % är timanställda på Sabbatsbergsbyn och 38,9% är timanställda på Riddargården.

Omvårdnadspersonalens kompetens

Omvårdnadspersonalen erbjuds kontinuerligt kompetensutveckling och för verksamheternas medarbetare finns både en individuell och en generell kompetensplan enligt metoden för Kravmärkt yrkesroll (validering av medarbetarens kunskaper mot vissa yrkeskrav). Nyanställda medarbetare genomgår ett introduktionsprogram. Minst 80 procent av omvårdnadspersonalen har adekvat utbildning. Med adekvat utbildning avses vårdbiträdes- eller undersköterskeutbildning och gymnasieskolans omvårdnadsprogram. Förberedande utbildningar för behörighet till undersköterskeutbildning pågår kontinuerligt. Omvårdnadspersonalen har särskild kompetens i arbetet med äldre som har demenssjukdom genom bland annat utbildning i personcentrerad omvårdnad.

Ledningssystem

Stockholms äldreboende har ett mycket tydligt och strukturerat ledningssystem för kvalitet enligt SOSFS 2011:9 som är vägledande i det dagliga arbetet. Ledningssystemet omfattar rutiner för samverkan, riskanalys, egenkontroll, rapportering enligt lex Sarah samt avvikelse- och klagomålshantering.

Lex-Sarah samt synpunkter och klagomål

Stockholms äldreboende har rutiner enligt de bestämmelser som gäller för rapportering och utredning enligt lex Sarah. Stadsdelsnämnden får omedelbart kännedom om ett allvarligt missförhållande rapporterats. Under 2016 har Sabbatsbergsbyn haft en lex-Sarah rapport och Riddargården en lex-Sarah rapport.

De äldre och deras anhöriga får information om verksamhetens rutiner för synpunkter och klagomål i samband med inflyttning och vid upprättandet av genomförandeplanen. Information om synpunkter och klagomål finns synligt på varje våningsplan. Information om synpunkter och klagomål finns också med i verksamhetsbrevet som ledningen skickar ut sex gånger per år. Återkoppling av synpunkter och klagomål sker inom 24 timmar. I rutinen ingår att inkomna klagomål alltid följs upp.

Social dokumentation

Förvaltningens granskning av den sociala dokumentationen omfattar förvaring av personakter och de äldres genomförandeplaner. Vidare har förvaltningen tagit del av verksamheternas egenkontroll.

I förvaltningens granskning framkommer att samtliga äldre har en uppdaterad genomförandeplan. Genomförandeplanerna är individuellt utformade och målen har en tydlig koppling till den enskildes vardagssituation. Det framgår vilka som varit med vid upprättandet och de är underskrivna av den enskilde/ företrädare och kontaktperson. Datum för uppföljning finns och samtliga har fått information om synpunkter och klagomål. På alla avdelningar är de boendes pärmar inlåsta i brandsäkra skåp.

Verksamheternas egenkontroll, som omfattar alla personalakter, visar att genomförandeplanerna och den fortlöpande sociala journalföringen är av mycket god kvalitet.

Omsorgens innehåll

Till grund för Sabbatsbergsbyns och Riddargårdens omsorgsarbete ligger den nationella värdegrunden. Självbestämmande, delaktighet och individualitet utgör centrala begrepp i det sammanhanget. I den

dagliga omsorgen om den äldre har verksamheterna tagit fasta på fyra värdeord; gott bemötande, självbestämmande, trygghet och meningsfullhet. Värdeorden är väl förankrade hos omvårdnadspersonalen och präglar verksamheternas dagliga rutiner.

Verksamheterna har även inspirerats av Edenfilosofin. Filosofin bygger på att skapa meningsfullhet, utveckling och lärande samt att skapa kontakt med bland annat djur. På Riddargården arbetar verksamheten praktiskt med Eden och flera avdelningar har katter och fåglar som husdjur. I intervju med omvårdnadspersonalen berättar de att de arbetar med ”hjärta, hjärna och händer”.

Kontinuitet och trygghet

Vid inflyttning tilldelas den äldre en kontaktperson och vice kontaktperson som ska erbjuda kontinuitet och trygghet i omvårdnadsarbetet. På både Sabbatsbergsbyn och Riddargården svarar alla av de tillfrågade i individuppföljningarna att de känner sig trygga i sitt boende. På Sabbatsbergsbyn svarar två tredjedelar att de är ”mycket trygg” och en tredjedel uppger att de är ”ganska trygg”. Alla tillfrågade på Riddargården svarar att de känner sig ”mycket trygg”. I 2015 års brukarundersökning från Socialstyrelsen upplever 95 % att de är trygga på Sabbatsbergsbyn och 91 % på Riddargården, vilket är höga resultat avseende trygghet.

Sabbatsbergsbyn och Riddargården arbetar för att vikarier är våningsbundna. Detta för att öka kontinuiteten och kvalitén på omvårdnaden. Omvårdnadspersonalen själva anger att de har höga krav på timvikarier.

Självbestämmande

För att försäkra sig om att den äldres egna vanor och önskemål tas tillvara i omvårdnadsarbetet förs dessa fram och diskuteras vid inflyttningssamtalet. Den äldres självbestämmande återspeglas även i de dagliga rutinerna och får en konkret innebörd genom att den äldre själv bestämmer över sina sovtider, klädsel, delaktighet i aktiviteter etc. I individuppföljningarna, på både Sabbatsbergsbyn och Riddargården anser flertalet äldre att de ”i hög grad” eller ”i viss grad” kan påverka hur och när hjälpen utförs.

Aktiviteter/social stimulans

Aktiviteterna på boendena varierar till sitt innehåll och omfattar alltifrån taktill massage till herrklubb/damklubb och filmvisning. Förutom de gemensamma aktiviteterna finns det utrymme för individuell tid med omvårdnadspersonalen, så kallat ”egen tid”.

På både Riddargården och Sabbatsbergsbyn börjar kvällspersonalen sina arbetspass med utevistelse för de äldre som önskar.

I Socialstyrelsens brukarundersökning är 77 % av de äldre på Sabbatsbergsbyn nöjda med utevistelse och 77 % är nöjda med de aktiviteter som sker på boendet. I individuppföljningarna på Sabbatsbergsbyn anger ungefär hälften att de är ”mycket nöjd” med utevistelse och resterande hälften att de är ”ganska nöjd” med utevistelse. Ett fåtal äldre upplever att de är ”ganska missnöjd”. En del äldre anser att de kommer ut på balkongerna och till sinnenas trädgård när vädret tillåter men att längre promenader utförs mera sällan. När det gäller aktiviteter och social stimulans anser en övervägande majoritet av de tillfrågade äldre i individuppföljningarna att de är ”mycket bra”.

På Riddargården är 45 % av de äldre nöjda med utevistelse och 67 % svarar att de är nöjda med de aktiviteter som sker på boendet. Ledningen anger själva att de inte upplever att de äldre är missnöjda med utevistelse och aktiviteter utan att de tror att det låga resultatet kan bero på en låg svarsfrekvens. Riddargården har med anledning av resultatet arbetat särskilt med utevistelser och aktiviteter under 2016, vilket avspeglar sig i resultatet på individnivå, där alla tillfrågade är nöjda med utevistelse och flertalet med aktiviteterna.

Kost och måltidssituation

Stockholms äldreboendes matleverantör är Fazer Food Services som levererar måltider till både Sabbatsbergsbyn och Riddargården. Maten levereras kyld och värms sedan på respektive avdelning. Omvårdnadspersonalen lagar själva tillbehören, t.ex. kokar potatis och gör egen sallad. Extra kryddor finns för att förstärka dofter och smak. Flera olika alternativ av måltidsdrycker finns att välja bland. Vill de äldre t.ex. ha ett glas vin till maten går det bra. Måltiderna serveras i de gemensamma matsalarna på våningsplanen men de äldre väljer själva om de vill äta gemensamt eller i sin lägenhet. Förutom de två alternativ som finns på matsedeln kan de som önskar välja en vegetarisk rätt eller en favoriträtt. Helger, födelsedagar och andra speciella tillfällen uppmärksammas särskilt med t.ex. extra festlig dukning. Stor vikt läggs vid dukning och maten serveras ur karotter.

Det framkommer vid individuppföljningarna att de äldre är nöjda med maten. Personalen sitter i lugn och ro vid matning och är lyhörda för den äldres behov och önskemål.

Verksamheterna har önskemål till matleverantören om närproducerad och ekologiskt men de ställer inga krav på det i dagsläget.

Boendemiljö

Lägenheterna på Sabbatsbergsbyn har toalett, dusch och kök med undantag av Klockhusets lägenheter som inte har kokmöjligheter. Gemensamhetsutrymmen finns på samtliga våningsplan och tillgång till bibliotek och café finns på bottenvåningen.

Boendemiljön på Sabbatsbergsbyn är funktionell. Ytorna är öppna och det är lätt att ta sig fram med rullator och rullstol. Inredningen är hemtrevlig och består av en blandning av gamla och nya föremål.

På Riddargården finns det gemensamhetsutrymmen på alla våningsplan. En öppen planlösning mellan kök och vardagsrum inbjuder till samtal. Inredningen är även här hemtrevlig med en blandning av gamla och nya möbler och tavlor.

Hälso- och sjukvård

Förvaltningen har granskat att Stockholms äldreboende följer entreprenadavtalet, hälso- och sjukvårdslagstiftningen och Socialstyrelsens rekommendationer. Verksamheterna har förutsättningar att ge de äldre en god och säker vård av hög kvalitet enligt stadens riktlinjer för hälso- och sjukvård.

Stockholms äldreboende ansvarar för att hälso- och sjukvården som utförs är av god kvalitet, är lättillgänglig och bedrivs dygnet runt. Ansvaret omfattar sjukvård upp till sjuksköterske-, sjukgymnast- och arbetsterapeutnivå.

Ledning och organisation

Det finns en verksamhetschef enligt 29 § hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) enligt 24 § HSL på respektive vård- och omsorgsboende.

Landstinget ansvarar för att verksamheterna har en namngiven läkare för respektive boende. På Sabbatsbergsbyn utförs läkarservicen av Stockholmsgeriatriken AB som också ansvarar för läkare på jourtid. På Riddargården har läkarservicen utförts av Curera AB men från och med september 2016 är det Legevisitten som är ansvariga, de ansvarar även för läkare på jourtid. Lokala samverkansdokument finns och dessa revideras årligen i samråd med förvaltningens MAS.

Ledningssystem, riktlinjer och rutiner

Verksamheterna har riktlinjer och rutiner för hälso- och sjukvården. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9 finns. De lokala rutinerna är tillgängliga för all personal genom verksamhetens intranät. Pärmar med aktuella rutiner finns tillgängliga för att säkra tillgång vid datastopp.

Verksamheternas Patientsäkerhetsberättelser för 2015 bifogades till Norrmalms stadsdelsnämnds patientsäkerhetsberättelse 2015.

Omvårdnadsansvar och sjuksköterskebemanning

Samtliga äldre har en omvårdnadsansvarig sjuksköterska. Sabbatsbergsbyn bemannas med 8,75 sjukskötersketjänster totalt. Sjuksköterska finns på plats dygnet runt. Sjuksköterskorna delar på omvårdnadsansvaret och har ansvar för samordning samt ansvar för kvalitetsregistren. Sjuksköterskorna ansvarar för 11-22 boende vardera, beroende på tjänstgöringsgrad. Riddargården har 2,5 sjukskötersketjänster. 2 sjuksköterskor arbetar dagtid vardagar. De två sjuksköterskorna delar på omvårdnadsansvaret, i genomsnitt 22-23 boende vardera. Helger dagtid bemannas av erfarna timanställda sjuksköterskor. Kvälls- och nattetid finns avtal med Care Team AB om sjuksköterskeservice. Sjuksköterskan på Care Team kan kontaktas på telefon och ska infinna sig på plats inom 30 minuter vid behov. Samarbetet fungerar bra. Enligt kvalitetsinstrumentet Qusta är rekommenderat antal boende per heltidsanställd sjuksköterska 20.

Arbetsterapeut och sjukgymnast

Sabbatsberg har 1 arbetsterapeut och 1,5 sjukgymnaster och Riddargården har 0,5 arbetsterapeut och 0,5 sjukgymnast. De ansvarar utifrån sina respektive professioner för bedömning av de äldres funktionstillstånd och förmågor samt för bedömning om behov av insatser. De samarbetar med övriga personalgrupper i teamet för ett helhetsperspektiv på vården och omsorgen om de äldre samt undervisar och handleder omvårdnadspersonalen.

Läkemedelshantering

Majoriteten av de äldre har läkemedel som har doserats på apoteket i så kallad APO-dos. Det finns också ett akut- och buffertförråd som finansieras av landstinget och hanteras av sjuksköterskorna på boendet. Läkemedel i buffertförrådet används vid tillfälliga och akuta medicineringar.

Kvalitetsgranskning av läkemedelshantering

En extern granskning av läkemedelshantering utförs årligen av en farmaceut.

Läkemedelsgenomgång

En överenskommelse med läkarorganisationen och stadsdelsförvaltningens MAS har utarbetats för läkemedelsgenomgångar utifrån Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer för äldres läkemedelsbehandling. Genomgången görs i samverkan med den äldre, kontaktperson, ansvarig läkare och sjuksköterska vid inflyttning samt minst en gång varje år.

Förvaring av läkemedel

Det är god ordning i samtliga läkemedelsförråd och i de äldres egna läkemedelsskåp.

Delegering

Verksamheterna har rutiner för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter. Omvårdnadspersonalen får delegation när de har god kännedom om den äldre och kan rutinerna för läkemedelshanteringen och andra hälso- och sjukvårdsuppgifter. Ett godkänt skriftligt test inför delegering krävs. Rutinerna ovan tillämpas även när delegationen ska förlängas. I dagsläget finns det inga aktuella delegeringar inom rehabiliteringsområdet.

Medicintekniska produkter (MTP)

Lokala skriftliga rutiner finns för MTP som beskriver ansvarsfördelningen och hanteringen av hjälpmedel och annan utrustning. Hanteringen har utvecklats med tydligare rutiner för ankomstkontroll vid leverans av nya hjälpmedel. Egenkontroll över hjälpmedelshanteringen genomförs kvartalsvis. Sjukgymnast återkopplar till respektive enhetschef om det är någon avdelning där rutinerna inte följs. Besiktning av personlyftar görs årligen av teknisk personal från serviceföretag. Vårdsängar kontrolleras av verksamhetens vaktmästare som har erhållit utbildning för detta. Personalens kompetens i användande och hantering av MTP säkras genom att man regelbundet och återkommande samt vid behov undervisar och handleder omvårdnadspersonal.

Förebyggande hälso- och sjukvård

Fallprevention

Verksamheten arbetar aktivt med att förebygga fall och fallskador. Alla yrkesgrupper deltar i det förebyggande arbetet och samarbetar i team. Fallprevention är en stående punkt på verksamhetens omvårdnadsmöten.

Munhälsobedömning

Flexident AB erbjuder årligen kostnadsfri munhälsobedömning för respektive boende och informerar samtidigt om reglerna för

nödvändig tandvård. Sjuksköterskan ska undersöka den äldres munstatus enligt bedömningsinstrumentet ROAG i samband med inflyttning och därefter vid behov eller minst en gång per år. På Sabbatsbergsbyn har en del boende valt att fortsätta gå hos Folktandvården.

Medicinsk fotvård

Verksamheten har tillgång till medicinsk fotvård med godkänd kompetens. Medicinsk fotvård utförs med remiss från läkare.

Skyddsåtgärder

Verksamheten har framtagen rutin med processbeskrivning för beslut om användande av skyddsåtgärder som t.ex. sänggrindar, positionerings bälten, individuella larm och kodlås. Åtgärder används restriktivt. På Sabbatsbergsbyn träffas det etiska rådet för stöd vid bedömning av svåra etiska dilemman eller ställningstagande till användning av skyddsåtgärder. På Riddargården har ett arbete med det etiska rådet pågått sedan uppföljningen 2015 men från hösten kopplas etiska rådet ihop med värdegrundsarbetet.

Inkontinenshjälpmedel

Sjuksköterskan utreder eventuella inkontinensbesvär och ordinerar vid behov inkontinenshjälpmedel, bedömningsinstrument enligt Nikola används. Äldre som har inkontinensbesvär har tillgång till individuellt anpassade hjälpmedel.

Riskbedömningar

Samtliga äldre ska enligt stadens anvisningar få riskbedömningar utförda minst en gång varje år om de själva vill medverka. De riskbedömningar som utförs gäller fall, undernäring samt trycksår. Bedömningarna dokumenteras och registreras i journal. Andelen genomförda riskbedömningar har ökat på båda verksamheterna vid jämförelse mot föregående uppföljning.

Bedömning av ADL – och funktionsnivå samt behov av rehabiliterande åtgärder

Bedömningar görs i samband med inflyttning och därefter en gång per år eller vid behov. Där behov av insatser bedömts upprättas individuella hälsoplaner med mål och uppföljning.

Vårdhygien och egenkontroll

Verksamheten har avtal med Vårdhygien i Stockholm och följer deras anvisningar och har rutiner för basala hygienrutiner. Personalen följer anvisningarna för basala hygienrutiner. Egenkontroll avseende basala hygienrutiner utförs årligen.

Hälso- och sjukvårdsjournaler och dokumentation

Väldokumenterade journaler är en garanti för säker informationsöverföring mellan hälso- och sjukvårdspersonal och ökad patientsäkerhet.

Hälso- och sjukvårdsjournaler finns för samtliga äldre. Verksamheten arbetar utifrån gällande riktlinjer för hälso- och sjukvårdsdokumentation inom Stockholms stads särskilda boenden. Rutin för journalhantering och informationsöverföring finns. Rutiner finns också för hur enheten på ett systematiskt sätt arbetar för att förebygga risker och hur detta dokumenteras. Verksamheten utför egenkontroll av journalerna regelbundet. Intern journalgranskning på Stockholms äldreboende visar på hög måluppfyllelse. Verksamheten arbetar kontinuerligt med att förbättra dokumentationen. Rutin för loggkontroll finns och inga anmärkningar om otillåtet intrång har rapporterats.

Rutiner vid dödsfall

Det finns bra rutiner för palliativ vård vid livets slut. Rutinerna beskriver omhändertagandet av den döende eller den avlidne utifrån etiska värderingar, smärtlindring, omsorg och en lugn miljö. Information och stöd ges till närstående. Efterlevandesamtal erbjuds vid behov. Verksamheten registrerar i Svenska palliativregistret. En förbättringsåtgärd är att införa skattningsinstrument så att man säkerställer att all personal utför bedömningar på samma sätt.

Avvikelsehantering och Lex-Maria

Stockholms äldreboende har en väl utarbetad process för avvikelshantering som bland annat innefattar månatliga kvalitetsråd. Avvikelser rapporteras i dokumentationssystemet Vodok. Allvarigare händelser anmäls av verksamhetens MAS till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) och till förvaltningens MAS eller MAR som rapporterar till stadsdelsnämnden

Stadsdelsförvaltningens bedömning

Stockholms äldreboende har sedan starten arbetat systematiskt med kvalitetsutveckling inom olika områden. Värdegrunden fastställdes tidigt. Sabbatsbergsbyn och Riddargården genomför sedan 2013 fortsatta satsningar på införandet av äldreomsorgens nationella värdegrund. I verksamhetsuppföljningen har det framkommit att Stockholms äldreboende har kommit långt i värdegrundsarbetet och verksamheterna höga siffror i brukarundersökningar.

Verksamheterna har ett systematiskt kvalitetsarbete inom hälso- och

sjukvård och följer lagar och anvisningar som styr hälso- och sjukvård. Valfungerande rutiner finns. Stockholms äldreboende har förutsättningar för att kunna erbjuda de äldre en hälso- och sjukvård av mycket god kvalitet.

De biståndshandläggare som har genomfört individuppföljningarna lyfter också fram att de äldre på Stockholms äldreboende får en god omvårdnad och känner sig trygga. Individuppföljningarna visar att personalen i verksamheterna är positiva och att de äldre bemöts med vänlighet och respekt. Genomförandeplanerna är individuellt utformade och målen har en tydlig koppling till den enskildes vardagssituation. Förbättringsområde inom området utevistelse kunde noteras.

Förvaltningens samlade bedömning är att de äldre på Sabbatsbergsbyn och Riddargården erbjuds vård och omsorg av mycket god kvalitet. Stockholms äldreboende uppfyller avtalet i alla dess delar och därutöver arbetar entreprenören systematiskt med förbättringar inom olika verksamhetsområden, bland annat efter resultat av brukarundersökningar. Bedömningen är att Sabbatsbergsbyn och Riddargården håller en likvärdig kvalitet.

Av verksamhetsuppföljningen framgår att förvaltningen inte har funnit några påtagliga brister. Förvaltningen har haft dialog med ledningen för Stockholm äldreboende om att fortsätta arbeta med de önskemål som framkommit vid individuppföljningarna.